

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2019-924

6.12.2019

Tryg Forsikring NUF

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Billakkerer – larmskade – yrkesvalghemning – inntektstap – årsakssammenheng.

Forsikrede fikk en larmskade i sitt arbeid som billakkerer. Nav godkjente larmskade som yrkessykdom. Varig medisinsk invaliditet ble fastsatt til null prosent av Navs rådgivende overlege. Forsikrede krevde erstatning for yrkesvalghemming under yfl. Selskapet avslo kravet, da det ikke forelå en skadebetinget varig medisinsk invaliditet eller ervervsuførhet. Nemnda bemerket at forsikrede ikke hadde fremlagt noe dokumentasjon på at hans manglende ervervsevne hadde sammenheng med larmskaden. Regelverket for standarderstatning hjemlet ikke tillegg for yrkesvalghemming og selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1970) arbeidet som billakkerer 1987–2015, med unntak for 1991–1994 da han tjenestegjorde i hjemlandets forsvar. I årene 2004–2015 arbeidet han for bilverksted L.

Han ble 100 % sykmeldt 15.8.12 pga. hoste/dyspné, prøvde seg i 50 % arbeid 22.9. –31.10.12, men ble så 100 % sykemeldt igjen. Han har deretter vært sykmeldt eller mottatt 100 % arbeidsavklaringspenger (AAP).

I legeerklæring ved arbeidsuførhet skrevet av fastlegen 16.10.13, er hoveddiagnosen astma og bidiagnosen depressiv nevrose. Det heter videre i erklæringen:

... Pas. har hatt økende hoste og dyspne i ca 1 år før han kontaktet sin fastlege i august 2012.

... Han ble sykmeldt 15.08.12. ...

Har i lang periode følt seg svimmel og slapp. Han har fått også konsentrasjonsvansker og hukommelseproblemer

...

Pas. har fått symptomer på depressiv nevrose: øvesensitivitet på lyder, søvnmangel, irritabilitet, neg.tanker om fortid og fremtid, angst. Har vært utsatt for stressende faktorer i 10 år i jobb sammenheng: dårlig behandling fra sjefen, manglende evner til forsvare seg pga. manglende språk.

For tiden dårlig kommunikasjon med kona som er gravid.

...

Pas. har en yrkesykdom - astma. Han kan ikke komme tilbake til sitt gammelt yrke som lakkerer. Han kan evt. klare ett annet yrke men han bør få omskoleringsmuligheter og arbeidsutprøving først. Han har også utviklet også depresjon. Trenger i tillegg til lungemedisinsk behandling også psykologisk hjelp. ...

Det foreligger kopi av "Opplysninger om larmpåvirkning i arbeid", audiometri, Skademelding til Nav, mv. Rådgivende overlege i Nav skrev 11.4.14: "... Forøvrig mener jeg det er dokumentert en bilateral støyskade i fremliggende audiogram".

Nav godkjente larmskade som yrkessykdom 6.10.14. Skadetidspunktet ble fastsatt til 1.8.12 – tidspunktet da den skadelige påvirkningen opphørte.

Av Navs vedtak 13.1.15 i saken om ménerstatning for larmskade, fremgår at audiogram 30.9.13 og journal 9.1.15 viser at hørselen "er normal med en liten støydipp ved 6000 Hz. ROI vurderer at det

er usannsynlig at dette kan gi et hørselstap målt ved taleaudiometri på minst 35 %. VMI settes til 0 %". Nav avsto kravet om ménerstatning 14.1.15.

Saken ble meldt selskapet 13.3.15.

Selskapets rådgivende lege, spesialist i nevrologi R., uttalte 8.12.15:

Konstateringstidspunkt for larmskade fastsettes til 25.10.2012 korresponderende med rutinemessig audiometriundersøkelse ved bedriftshelsetjeneste som viste en dip ved omkring 6000 Hz. Jeg er enig med rådgivende lege i Nav at et utregnet binauralt hørselstap høyst sannsynlig ikke vil bli 35 dB eller mer. Vmi kan fastsettes til 0 %. Det foreligger neppe noen arbeidsuførhet, men skadelidte må være omhyggelig med å benytte hørselsvern og forsøke å unngå et støypåvirkning både på arbeid og i sin fritid.

Forsikrede skriver i et brev til egen advokat, mottatt 6.7.16: Han har deltatt i "jobbklubbkurs" i regi av Nav i 6 måneder, uten resultat i form av jobb eller praksisplass. Han har hatt praksisplass hos en gårdbruker, hvor han møtte trøtt på jobben grunnet søvnproblemer. Han var "evig sliten". Han hadde problemer med astmaen, hukommelsen, konsentrasjonsvansker. Kroppen "tålte ikke" øvelser hos fysioterapeuten. Han har smerter i brystet, leverbetennelse, urologiske problemer, kneplager, mv. Da han kom til Norge for 12 år siden var han sunn og frisk.

Selskapet avsto erstatning for larmskaden 10.1.17. Det forelå verken skadebetinget varig medisinsk invaliditet eller arbeidsuførhet.

I samtalereferat etter et møte med Nav 5.2.18 heter det: "... Du opplyser i møte at du har deltatt på 2 norskkurs tidligere, men hadde ikke 100 % frammøte, og synes fremdeles det er vanskelig å uttrykke deg og forstå norsk".

Det er også fremlagt kopi av vedtak om forlengelse av arbeidsavklaringspenger fra Nav senest 19.3.19. Der fremgår at: "Arbeidsavklaringspengene er beregnet etter en yrkesskadegrad på 100 prosent" og at arbeidsevnen fortsatt ikke er avklart.

Fastlegen opplyste i legeerklæring ved arbeidsuførhet datert 22.2.19 at hoveddiagnosen er astma, mens bidiagnosene er hukommelsesforstyrrelse, depresjon og panikkangst. Legen krysset av for at han ikke kunne gjenoppta tidligere arbeid, men kunne ta annet arbeid etter behandling/tiltak. Det heter videre:

2.6 Status presens ...

2. ... epikrise fra lungelege dr. S. Siste epikrise datert 05.02.19. "... Som vanlig en god del klager for diverse: betydelig søvnprobl. -tret, dårlig-orke ikke mye på dagen (sovner av tretthet om morgen). Utredet pga neurologiske plager-lider fortsatt. Hyppige brystmerter (mulig asthmaeffekt). Bekymret mhp sin økonomisk situasjon(+framover). Respiratorisk situasjon: asthma bronchiale (arbeidsskade), nedsatt arbeidsevne av det i ca 30 %, bør unngå irriteranter/triggere på ev.jobbe ..."(...) Pas. småhoster hele tiden. Blir verre av støv, lukter, kald og fuktig luft. Han er avhengig av å bruke astmamedisiner hele tiden.

3. Depresjon, angst, kognitiv svikt. Pas. har i 5 år vært SM og senere på AAP. Akt. Pas. klager over kraftig tretthet, har øket beredskap reagerer med angst på høye lyder, har følelse av at han blir forfulgt av andre når han er på en tur i skogen. Blir da urolig, snur seg ofte og får panikkaktig anfall. Han har mye hodepine. Han har nedsatt hukommelse, føler seg ukonsentrert. Glemmer bl. a. hvor bilen er parkert, glemmer bankkort i betalingsterminal. Han klarer ikke å huske samtaler...

Etter å ha gått fra samtale men noen bare etter kort stund husker han verken tema og innhold. HAn har forstyrret døgnrytme. HAn har store innsøvningsvansker. Legger seg kl 23.00 med følelse av tretthet. Sovner først kl 04.00. Våkner ved 09.00 sliten, tret, ukonsentret, uopplagt. Pas. har brukt sovetabletter. Han har paradoksal effekt. Blir urolig av dem, han føler seg så oppspilt av dem at han er redd for sin egen trygghet. ... Pas. anses å være deprimeret og har panikk angst, ikke responderer på en standart behandling. ...

...

Min vurdering er følgende. Pasienten har pga yrkesastma, kognitiv svikt og depresjon nedsatt arbeidsevne.

Min vurdering er at varig funksjonsnedsettelse utgjør minst 50 %.

Man kan ikke forvente bedring av astma og høyst sannsynlig heller ikke hans kognitive forstyrrelse.

Jeg er i tvill om det er hensiktsmessig med oppstart i arbeidsrettede tiltak.

...

5.1 Beskriv hvordan funksjonsevnen generelt er nedsatt på grunn av sykdom

Pga dårlig hukommelse, konsentrasjonsvansker, oppmerksomhet svikt, hodepine klarer pasienten ikke tillegge seg nye kunnskap, klarer ikke å holde på oppgaver. Astma begrenser ham i å fungere i støvfylte, fuktige, kalde omgivelser.

Forsikrede har i det vesentlige anført at larmskaden begrenser arbeid i yrker som medfører høyt støynivå. Han kan ikke arbeide i fysisk krevende yrker på grunn av astmaen. For en utenlandsk håndverker og en som arbeider i manuelle yrker, innebærer dette en betydelig innskrenkning i valg av yrke. Han krever erstatning for yrkesvalghemming. Selskapet har ikke oppfylt sin bevisbyrde med henblikk på at selskapet må sannsynliggjøre at skade/tap ville inntruffet dersom astmaen og larmskaden tenkes bort.

Selskapet har i det vesentlige anført at forsikrede ikke har sannsynliggjort årsakssammenheng mellom larmskade og et økonomisk tap. Larmskaden medfører ingen ervervsmessige begrensninger for forsikrede, og det eneste som fremkommer i dokumentasjonen om dette, er at han må benytte hørselsvern hvis han skal arbeide i et støyutsatt miljø. Dokumentasjonen for øvrig viser progredierende kognitiv svikt i form av problemer med korttidshukommelse, konsentrasjonsvansker, redusert visuospasial orientering, mv. Slik selskapet ser det, ville situasjonen ha vært den samme tenkt larmskade borte. Dette tapet hefter ikke selskapet for. Selskapet oppfatter opplysningene i saken dithen at det er forsikredes kognitive plager som den helt sentrale utfordring ift. hans evne til å kunne arbeide eller omskoleres. Det foreligger heller ingen vmi.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om larmskaden gir forsikrede rett til utbetaling under yfl. Det sentrale spørsmålet er om han har sannsynliggjort at larmskaden har påført ham noe økonomisk tap.

Forsikrede har anført at larmskaden begrenser hans yrkesvalg samtidig som hans astma begrenser hans evne til tyngre fysisk arbeid. Samlet medfører dette en betydelig begrensning i hans valg av yrke. Nemnda viser til at nemnda har lagt til grunn at regelverket for standarderstatning ikke hjemler tillegg for yrkesvalghemming, se uttalelse 2010-221 og 2016-509.

Etter yfl. § 12 og standardforskriften (forskrift 21.12.1990 nr. 1027 om standardisert erstatning etter lov om yrkesskadeerstatning) har den forsikrede rett til erstatning av lidt og fremtidig tap i inntekt, men forutsetningen er at det er sannsynliggjort årsakssammenheng mellom larmskaden og inntektstapet. Det er den forsikrede som må sannsynliggjøre – bevise – at det foreligger slik årsakssammenheng. Larmskaden må være en nødvendig betingelse for uførheten og ha vært så vesentlig i årsaksbildet at det er naturlig å knytte ansvar til den.

Nemnda, som avgjør saken på grunnlag av det fremlagte skriftlige materialet, kan ikke se at det er lagt frem noe som setter forsikredes manglende ervervsevne i sammenheng med larmskaden. Slik saken står for nemnda, kan den således ikke føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Lise Karlsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Borgar Sandvik (forbrukerrepresentant).